

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Pre deti pripravili Výtvarné dni

Začiatok prázdnin sa v Stankovanoch niesol v duchu Výtvarných dní. Ihrisko na dedine ožilo farbami a umeleckými výrobkami.

Lektorky Petra Belková a Júlia Mošpanová si pre deti pripravili aktivity od maľovania, kreslenia, až po vyrábanie svietnikov zo slaného cesta, vejárov z papiera, náramkov a rôznych iných techník, ktoré

si deti mohli vyskúšať. Výtvarných dní sa zúčastnilo približne 30 detí vo veku od 4 do 15 rokov.

Nápad zorganizovať Výtvarné dni v obci, priniesla lektorka Petra Belková. „Ked' som s deťmi chodila cez leto do mesta Ružomberok, videla som, že určité dni mali vyhradené na kreslenie a maľovanie na stojanoch pred Liptovským múzeom. Mne aj

naším deťom sa to veľmi páči. Bolo to verejné podujatie, no mne bolo ľúto, že sa k tomu bežné deti len tak z našej dediny nedostanú. Tak sme si povedali, že to zorganizujeme aj u nás.

Prípravených bolo 24 stánkov, kde si deti mohli skúsiť maľovať akrylovými farbami, okrem toho si mohli vyskúšať aj iné tvorivé aktivity ako napr. cesto na výrobu svietnikov, papierové vejáre, strašidielka vyrobené tušom, výrobu zvieratiek na štipce, pletenie náramkov,

Júlia Mošpanová, ktorá učí na základnej umeleckej škole výtvarnú,“ hovorí lektorka Petra Belková.

Výtvarne dni sprevádzalo slnečné počasie, a z detí sa stali naozajstní umelci, maliari a maliarky. Ich umelecké diela boli následne vystavené v oknách Obecného úradu „Celú akciu hodnotíme veľmi pozitívne. Niektoré deti, ktoré doma nekreslia boli samé zo seba prekvapené. Jedno dievčatko mi povedalo, že sa cíti ako ozajstná

a mnohé ďalšie. „Očakávali sme nižšiu účasť, lebo dopredu sa prihlásilo len 12 detí. Avšak prvý deň prišlo 26 detí a ďalšie dni ich bolo cez 30. Zúčastnili sa deti aj z okolitých dedín a mesta, čo nás veľmi potešilo. Deti sa do tvorenia úplne vložili a vznikli naozaj krásne diela. S celou akciou mi pomáhala lektorka Mgr.

maliarka. Ak sme prebudili nejaké talenty, tak to malo určite veľký význam. Podľa oblasov deti aj rodičov, by sme radi udalosť zopakovali aj v ďalších rokoch. Najkrajšie bolo sledovať radosť detí, a to ako pod ich rukami vznikali umelecké diela,“ dodáva Petra Belková.

text: redakcia SZ

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme zo štvrtého zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 26.6.2023

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 9 poslancov z celkovej počtu 9 poslancov.

Zmluvu o nájme lesných porastov upravia

Starosta obce informoval poslancov o potrebe úpravy zmluvy o nájme lesných porastov, následne odovzdal slovo Milanovi Hoždorovi, konateľovi Obecných lesov Stankovany, s.r.o., ktorý oboznámil poslancov so situáciou ohľadom nájmu lesných porastov. Konateľ oboznámil poslancov, že v rámci aktualizácie pozemkov došlo k navýšeniu množstva nelesných pozemkov, ktoré boli taxátorom pridelené ako lesné pozemky a teda spoločnosti pribudnú do správy. JUDr. Peter Malcho sa informoval na možnosť prenájmania pozemkov ďalším osobám, starosta mu prečítal príslušné ustanovenia zadefinované v Zmluve o nájme. Starosta obce upresnil, že je potrebné doplniť Zmluvu, časť 8. Poslanci navrhli dobu nájmu stanoviť na 10 rokov.

Obec uzatvorila nájomnú zmluvu s EKOfarmaSalatín

Starosta obce informoval o uzavretí Zmluvy o budúcej nájomnej zmluvy s EKOfarmaSalatín s. r. o., Píla 389, 034 91 Lubochňa. Zmluva bola uzavretá v termíne stanovenom OZ Stankovany to je do 31. mája 2023. Účinnosť zmluvy o budúcej nájomnej zmluve je do 31. decembra 2023, dokiaľ druhá zmluvná strana musí predložiť geometrický plán a návrh na uzavretie riadnej nájomnej zmluvy na predmetné

pozemky. OZ obce Stankovany berie na vedomie informáciu starostu o uzavretí zmluvy o budúcej nájomnej zmluve o prenájom nehnuteľností vo vlastníctve obce Stankovany, a to Pozemok E-KN parc. č. 3082/2 v súčasnosti TTP o výmere 66 592 m² a E-KN 3068 o výmere 3361 m² nájomcovi EKOfarmaSalatín, s.r.o., za nájomné 350,00 eur za kalendárny rok, dĺžka nájomnej doby minimálne 15 rokov za dodržania podmienok stanovených zmluvou o nájme, ktorá bude spracovaná po schválení nájmu k danému pozemku. Prvých 10 rokov sa nájomné neplatí, aby sa nájomcovi uhradili náklady spojené so spracovaním geometrického plánu a s odstraňovaním náletových drevín. V predmete zmluvy je ako spôsob využitia uvedených pozemkov ako pasienok.

Ján Karas chce kúpiť pozemky od obce

Starosta obce informoval o žiadosti Jána Karasa, Stankovany 151, na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve obce Stankovany, a to: - predaj novovytvoreného pozemku registra C-KN parcela č. 2209/3 – zastavané plochy a nádvoría, o výmere 40 m², ktorý vznikol oddelením z pozemku parc. č. E-KN 4244 vedenom na LV. č. 2411 v katastrálnom území Stankovany, obec Stankovany. Ján Karas si dal vypracovať oddeľovací geometrický plán a Znalecký posudok na oddelený pozemok. Michal Straka navrhol, že by tento pozemok mala dať žiadateľovi do prenájmu. Jakub Piroh sa informoval na dôvody, pre ktoré má o uvedený pozemok záujem. Väčšina poslancov sa priklonila k názoru, že uvedený pozemok bude vhodnejšie žiadateľovi prenajať a nie predať na základe preverenia skutkového stavu. Posla-

nec Mgr. Lacko poukázal na fakt, že uvedená komunikácia je úzka a dochádza na nej často ku kolíznym situáciám a problémom pri odhŕňaní snehu. Obecný úrad by mal Jána Karasa kontaktovať a preveriť, či bude s uvedeným návrhom prenájmu súhlasiť.

Zastupiteľstvo rokovalo o podmienkach úveru

Starosta obce informoval o priebehu rokovaní so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ohľadom úveru na realizáciu inžinierskych sietí IBV Stankovany. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Mgr. Michal Belko informoval poslancov o výsledkoch rokovania Komisie finančnej, správy obecného majetku, sociálnych vecí a bývania. Vysvetlil poslancom podmienky úveru, čo sa týka maximálnej výšky úrokov a úveru, načrtnol trend vývoja úrokových sadzieb, diskutoval o výške a dĺžke splácania úveru, neodporúča brať úver na dobu splatnosti 4 – 5 rokov. JUDr. Peter Malcho sa informoval o možnosti informovať o predaji pozemkov potencionálnych záujemcov; informoval sa na možnosť predčasného splatenia úveru. Michal Straka sa opýtal na ceny pozemkov, ktorá sa môže pohybovať okolo 45,- EUR za meter štvorcový. Ján Lacko upozornil, že cena za pozemky nebola prejednávaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva, Mgr. Belko vysvetlil ako bola stanovená orientačná cena. Ing. Peter Tomáš navrhol zvoliť kritériá pre predaj pozemkov, upozornil na to, že treba do ceny za pozemky zahrnúť všetky náklady spojené s prípravou pozemkov. Hlavná kontrolórka obce informovala poslancov o rozpočtovaných príjmoch obce, načrtnula výšku splátok v nasledujúcich rokoch. Starosta informoval o obsahu

správy od Ing. Gustáva Šimalčíka zo Slovenskej sporiteľne ohľadom výšky úveru a splátok úveru. Obecné zastupiteľstvo Obce Stankovany schválilo prijatie návratných zdrojov financovania – úveru vo výške 200.000,- EUR (slovom: dvesto tisíc euro), ktorý bude poskytnutý bankou Slovenská sporiteľňa, a.s., s lehotou splatnosti Úveru 18 mesiacov (od 01.04.2024 9 mesiacov v roku 2024 + 9 mesiacov v roku 2025). Z Úveru budú financované nasledovné kapitálové investície:

Verejný vodovod k novej IBV Lesová – Podjasenie, Kanalizácia splašková k novej IBV Lesová – Podjasenie, Kanalizácia dažďová k novej IBV Lesová – Podjasenie, Vonkajšie osvetlenie k novej IBV Lesová – Podjasenie

Práce na opornom múre budú pokračovať v závislosti od výšky pridelených finančných prostriedkov

Starosta obce informoval o priebehu výstavby protipodvodňového múru v obci Stankovany na základe písomného vyjadrenia SVP, š.p. Piešťany, podľa ktorého práce na opornom múre budú pokračovať v závislosti od výšky pridelených finančných prostriedkov pre SVP, š.p. na túto investičnú akciu.

Pri prejednávaní tohto bodu sa ospravedlnili JUDr. Peter Malcho, ktorý musel z rokovania odísť z dôvodu zahraničnej cesty a Mgr. Peter Lacko, ktorý musel odísť z dôvodu osobných povinností.

Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Ing. Peter Tomáš sa informoval na možnosť doasfaltovania cesty pri opornom múre, pripomenul, že uvedené zasypanie krajnic je neúčinné, navrhol starostovi obce vyvolať jednanie s vlast-

nikom a správcom komunikácie o náprave uvedeného stavu. Ján Lacko poukázal na zlý stav krajnice a na fakt, že môže dôjsť k vážnemu poškodeniu vozidiel.

Zariadenie pre seniorov v obci nebude

Starosta obce informoval poslancov o aktuálnej situácii ohľadom odstúpenia od zmluvy spoločnosťou Gefa, s.r.o., Ludrová na stave zariadenia pre seniorov vzhľadom na vývoj cien v stavebníctve. Ďalej uviedol, že na dvoch seniorov je potrebná jedna zdravotná sestra a v súčasnosti je veľký nedostatok zdravotného personálu a zlá ekonomická i sociálna situácia, preto uvedená obchodná spoločnosť uviedla, že je pre ňu nerentabilné stavať len Zariadenie pre seniorov, realizovala by ho len v prípade väčšej investície v obci, napríklad aj s bytovkami, alebo aspoň s jednou bytovkou.

Zastupiteľstvo diskutovalo o možnostiach cyklodráhy v obci

Starosta obce informoval o záujme občanov o vybudovanie cyklodráhy v obci Stankovany. Odovzdal slovo poslancovi Mgr. Michalovi Belkovi, ktorý podal bližšie informácie o uvedenom zámere vybudovania cyklodráhy. Poslanci diskutovali o možnosti umiestnenia cyklodráhy v intraviláne obce, vtypovali niekoľko možných lokalít, informovali sa na finančné nároky pri výstavbe; poukázali na možné riziká pri výstavbe, odporučili starostovi vopred informovať občanov o prípadnom záujme obce budovať objekt v ich blízkosti aby sa predišlo nedorozumeniam. Starosta obce vysvetlil poslancom vlastnícke vzťahy na jednotlivých lokalitách, finančné nároky a podmienky výstavby upresnil poslanec Mgr. Michal Belko.

Firma Grep Slovakia odstúpila od modernizácie ve-

rejného osvetlenia

Starosta obce informoval o odstúpení firmy Grep Slovakia, s.r.o. od modernizácie verejného osvetlenia. Zároveň informoval o možnosti modernizácie spoločnosťou SA-Elektro, s.r.o., ktorej vlastníkom je bývalý konateľ p. Eugen Wirt a tiež, že prišla ďalšia takmer identická ponuka od firmy Empemont Slovakia s.r.o. K téme diskutoval poslanec Michal Straka, informoval sa na finančné náklady kompletnej výmeny osvetlenia. Starosta obce vysvetlil poslancom, aké sú náklady na opravu osvetlenia a miestneho rozhlasu. Poslanci diskutovali o výhodách a nevýhodách navrhovaného osvetlenia, diskutovali aj o možnej rekonštrukcii elektrického vedenia potrebného pre osvetlenie resp. miestny rozhlas.

Diskusia

Starosta obce umožnil diskutovať priebežne ku každému bodu prejednávaneho programu. Michal Straka sa informoval ohľadom situácie pri Antonovi Tatárovi pri č. d. 225. Starosta uviedol, že je potrebné riešiť túto situáciu spoločne s Obecnými lesmi Stankovany, s.r.o. a Pozemkovým spoločenstvom Urbár Stankovany, ktorí v tejto lokalite ťažia drevo. Anton Tatár starostovi hovoril, že už viackrát upozorňoval konateľa obecných lesov na potrebu úpravy križovatky účelovej lesnej cesty pri jeho rod. dome č. 225. Zatáčacie oblúky v križovatke nie sú vhodné na to, aby cez ne mohli bezpečne premávať 22 m dlhé kamióny a tiež samotná miestna cesta na Kúte nemá také konštrukčné vrstvy, aby jej vozovka dokázala dlhodobu znášať zvýšenú frekvenciu ťažkých nákladných áut. Vidno to už na samotnej vozovke, kde sa na viacerých miestach objavujú výtlky a sieťový rozpad. Nakoľko stavebnotechnicky ani šírkoivo uvedená cesta a križovatka s účelovou lesnou od-

voznou cestou nevyhovuje na uvedený druh dopravy, je potrebné obmedziť tento spôsob prepravy dreva v tejto lokalite, ale aj na iných miestnych cestách. Z hľadiska priestorového usporiadania nie je uvedená miestna cesta ani križovatka prispôbena pre vozbu dlhých nákladov dreva a môže dôjsť k poškodeniu nielen obecného majetku, ale aj majetku vo vlastníctve súkromných osôb. Uvedený problém vyvolal tentokrát vodič, ktorý odvážal drevo pre PS Urbár Stankovany. Škodu, ktorú A. Tatárovi spôsobil, by mal uhradiť buď vodič zo zákonnej poisťky, alebo PS Urbár, ktorého zodpovední zástupcovia napriek tomu, že sú znalí miestnych pomerov, tam nezodpovedne poslali také auto s návesom, o ktorom museli predpokladať, že bude mať problémy uvedenou zákrutou vôbec bezpečne prejsť! Je preto potrebné, aby organizácie, ktoré pôsobia v obci a najviac potrebujú k svojej činnosti uvedenú lesnú cestu, prispeli k jej potrebnému rozšíreniu a starali sa o túto účelovú cestu a tiež, aby prevzali viac zodpovednosti za svoje konanie a nečakali kým obec bude za ne riešiť problémy!

Mgr. Michal Belko poukázal na nevhodnosť rozmerov komunikácie na vozbu dreva väčších rozmerov.

Vyberáme z piateho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 6.9.2023

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD., ktorý privítal všetkých prítomných. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 6 poslancov z celkového počtu 9 poslancov.

Zmluvu o nájme lesných porastov vypracujú nanovo. Konateľ nesúhlasí s viacerými

mi bodmi

Starosta obce informoval poslancov o potrebe uzavretia novej zmluvy o nájme lesných porastov, a pozemkov na ktorých je dnes už les napriek tomu, že sú zaradené do PPF. Tieto pozemky boli taxátorom zakategorizované ako lesné pozemky, a teda obchodnej spoločnosti Obecné lesy Stankovany, s.r.o., priradil do správy. Vysvetlil poslancom potrebu dĺžky nájmu na požadovaných minimálne na 15 rokov, ktorá by mala byť súladná s lehotami na obnovu lesa, ktoré sú uvedené v schválenom pláne starostlivosti o les. Milan Hoždora uviedol, že je potrebné, aby bola lehota nájmu v nájmovej zmluve uvedená aspoň na dve obdobia, dve decéna, 15 rokov bude len obhospodarovať pozemky a výnos bude až po tomto období, má výhrady aj k niektorým bodom v Zmluve o nájme pozemkov, ktoré nie sú pre spoločnosť OL akceptovateľné:

Čl.II, bod 4 Miestne a účelové komunikácie poškodené pri ťažbe a zvoze dreva opraví, alebo opravu uhradí nájomca - súhlasí aby v poslednej vete boli uvedené len lesné a poľné cesty a nie všetky (miestne a účelové) komunikácie. Čl.VII, bod6 Nájomca však zodpovedá za škody spôsobené tretím osobám padajúcimi stromami rastúcimi na prenajatých pozemkoch v blízkosti ciest, rekreačných chát, alebo rodinných domov, alebo konármi z týchto stromov. - nesúhlasí aby bol on ako nájomca zodpovedný, a predsa obec má poisťku na zodpovednosť za škodu (žiada vypustiť zo zmluvy). Chce doplniť do zmluvy bod 8., že sú OL aj investormi a môžu zriaďovať a financovať tvorbu nových a opravu existujúcich lesných a poľných. Mgr. Lacko P. uviedol, že možno by bolo dobré doplniť a uviesť do zmluvy, aby prebytok hos-

podárenia bol odvádzaný do obce, a ak budú v budúcnosti preberať na OZ veci ohľadom OL nech sú vždy prizvaní aj konateľ a hospodár OL. JUDr. Malcho P. uviedol, že znenie zmluvy sa malo dohodnúť ešte pred zasadaním OZ medzi starostom a konateľom OZ, a nie sa s tým takto zaoberať.

Buk pri hlavnej ceste chcú vypíliť. Na český kamión údajne spadol konár, spoločnosť žiada náhradu

Starosta obce informoval o potrebe výrubu dreviny trojitého buka *Fagussilvatica* v časti Strakov, nakoľko táto drevina vážne ohrozuje zdravie a bezpečnosť občanov ako aj okoloidúcich vozidiel. Strom sa nachádza v blízkosti cesty I/18, preto je potrebné eliminovať riziko, že by pri nepriaznivých poveternostných podmienkach mohol spôsobiť škodu alebo ujmu na zdraví. Pri dopravnej nehode vlani v auguste, o ktorej obec nebola informovaná spadol údajne na český kamión konár zo stromu pri ceste a spoločnosť požaduje od obce náhradu škody. Starosta kontaktoval advokátsku kanceláriu. BUKNA aby odpísali na požiadavku spoločnosti o mimosúdne vyrovnanie. Vlastník vozidla sa cez advokátsku kanceláriu vyhráza súdnym konaním a požaduje náhradu 5000,- eur. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Mgr. Lacko P. treba vybaviť uzávierku a vyrúbať strom, a podľa možností vyrúbať ho vo vlastnej rézii. Milan Hoždora uviedol, že nie je to obyčajný strom, je veľmi veľký, a treba ho odstraňovať postupne, pilčík nacenil spílenie stromu na sumu 1000,- EUR, ale bude treba odstaviť oba pruhy cesty, lebo je veľmi pravdepodobné že spílený strom zasiahne celú cestu, na toto by sa mohli použiť financie od ŽSR na úpravu a výsadbu zelene. Ak strom ohrozuje zdravie a ži-

voty je možné odstaviť cestu aj bez povolení a pod. JUDr. Malcho P. sa informoval, čo odpísala kanceláriu BUKNA, ak je tam viac takých stromov, zväziť ošetrovanie viacerých stromov, je potrebné pozrieť poisťnú zmluvu poriadne, ak škoda vznikne vyššou mocou a pod. Pavol Chyla uviedol, že pri odpratávaní a pílení stromov budú OL nápomocné. Michal Straka, my ako DJZ sme boli pri zásahu, pri nehode nebolo nepriaznivé počasie, strom bol spadnutý už keď prichádzal kamión a bol na opačnej strane cesty ako jazdil kamión, strom nepadol na kamión, dalo by sa diskutovať, ako sa venoval riadeniu, ale nebezpečnejšie sú tie stromy pre chatu v okolí, ak sa bude robiť projekt na zastavenie dopravy tak riešiť aj odstránenie nebezpečnej skaly, nad cestou lebo je pravdepodobné že spadne a priamo na cestu a môže spôsobiť veľké škody.

Pavel Sojka chce zameniť svoj pozemok s obecným. Rozšírila by sa tým cesta

Starosta obce informoval poslancov o žiadosti o zámenu, ktorú doručil Pavel Sojka, 920 63 Pastuchov 141. Ide o zámer zámény pozemku C-KN 3021 o výmere cca 80 m² za pozemok C-KN 1356/1 o výmere cca 80 m², ktorý je v jeho vlastníctve. Zamenený pozemok by Pavel Sojka potreboval na zväčšenie odstupu plánovaného oplotenia od jeho rekreačnej chaty. Milan Hoždora súhlasí so zámennou, lebo by sa rozšírila cesta. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch ukladá obecnému úradu informovať účastníka o potrebe vypracovať oddeľovací geometrický plán na vlastné náklady. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch určuje stratu platnosti a účinnosti uznesenia, ak zámenná zmluva nebude uzatvorená do 30. novembra 2023.

Peter Tomáš bol odvolaný z Rady školy

Starosta obce informoval poslancov o potrebe odvolania jedného člena z Rady školy pri ZŠ s MŠ Stankovany za zriaďovateľa z dôvodu párneho počtu členov Rady školy. Navrhol odvolať Ing. Petra Tomáša. Ing. Peter Tomáš s návrhom na jeho odvolanie súhlasil.

Na cintoríne by mohol byť automat na náplne do kahan-cov

Starosta obce informoval o žiadosti Ing. Stanislava Jendrišáka, P. O. Hviezdoslava 34, Martin o nájom časti pozemku na miestnom cintoríne o výmere 1 m². Žiadateľ by na prenajatom pozemku umiestnil samoobslužný predajný automat na náplne do kahan-cov. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch ukladá obecnému úradu pripraviť návrh nájomnej zmluvy. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch určuje stratu platnosti a účinnosti uznesenia, ak nájomná zmluva nebude uzatvorená do 30. novembra 2023.

Obec sa chce zapojiť do výzvy ma rekonštrukciu Domu smútku

Starosta obce informoval poslancov o tom, že na MAS Dolný Liptov má obec alokovaných 30 000,- eur na rekonštrukciu Domu smútku. Ak chceme tieto finančné prostriedky čerpať, musíme mať spracovaný stavebný projekt a na stavebnom úrade vybaviť aspoň ohlásenie rekonštrukcie. Na dome smútku je nevyhnutné vymeniť okná, dvere a sanovať prasknuté múry, tiež vymeniť chladiaci box. Výzva bude vyhlásená v mesiaci október, november r. 2023, preto aby sme boli pripravení som požiadal p. Ing. arch. E. Lakoštica, aby vypracoval návrh projektu, s ktorým nás dnes oboznámi. Ak na výzvu včas nezareagujeme, peniaze nebudeme môcť čerpať. Najskôr by som dal slovo Ing. arch. E. Lakoštikovi a potom môžete k danej výzve

diskutovať. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu.

Obec chce spracovať projektovú dokumentáciu na výstavbu zberného dvora

Starosta obce informoval poslancov o tom, že má byť vyhlásená výzva na zberné dvory, a to niekedy v mesiaci október až november. K výzve potrebujeme mať spracovanú projektovú dokumentáciu a vybavené stavebné povolenie. O vypracovanie návrhu zberného dvora poprosil Ing. arch. E. Lakoštica, ktorý nám návrh na výstavbu zberného dvora predstaví. Pôdorys visel vo výveske, prišla k nemu len jedna pripomienka zo strany rodiny Štúrovej. Tieto pripomienky je však predčasné riešiť, budú sa riešiť v zmysle ustanovení stavebného zákona v stavebnom konaní, ktorý má ustanovenia na riešenie rozporov. Ak chceme byť pripravený na to, aby sme mohli na uvedenú výzvu reagovať, potrebujeme projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie, je preto najvyšší čas začať vo veci konať. Zberný dvor obec nevyhnutne potrebuje. P. Ivanov požiadal prítomných o možnosť vyhotovenia zvukového záznamu z rokovania k tomuto bodu - všetci súhlasili. Ing. arch. E. Lakoštik predstavil návrh projektu, cena projektovvej dokumentácie by predstavovala približne 4.000,- EUR a celkové náklady na výstavbu zberného dvora budú približne 220.000,- EUR Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. JUDr. Malcho P. sa informoval, či bude tam aj skládka biologického odpadu, na konáre a nie na trávu? Starosta uviedol, že na bioodpad je špeciálny kontajner a ten sa tam neplánuje umiestniť. P. Ivanová nesúhlasí s umiestnením zberného dvora vo vytýčenej lokalite priamo za rodinnými domami, zberné dvory sa umiestňujú mimo obytné zóny, nakoľko je tam zvýšená hlučnosť od ná-

kladných áut, pri bioodpade a zelenom odpade sa kumuluje zápach, hľadavce, hmyz. Zeleň vysadená okolo zberného dvora je nedostatočná ochrana pred hlukom a prachom, ochranné pásmo od obytných domov nie je dodržané.

Aktuálna situácia ohľadom inžinierskych sietí IBV

Starosta obce informoval poslancov o aktuálnej situácii ohľadom prípravy podkladov pre IBV, načrtnol situáciu ohľadom inžinierskych sietí. Znalkyňa p. Žakarovská odhadla cenu na 34-35 EUR/m² za pozemky pod Jasením, a p. Caban na cenu 37 EUR/m². Podľa názoru starostu by sme nemali ísť pod 45 EUR/m², v Lubochni predávali pozemky pred 15 rokmi a pýtali už vtedy za 23-25 EUR/m², PD na bytovky je skoro hotová okrem elektrickej prípojky. Projektová dokumentácia na samotnú preložku kábla bude stáť 6,300 EUR. Starosta podľa požiadavky OZ konzultoval s projektantom aj možnosť preložky vysokonapäťového kábla pod železniciu, V tom prípade

by sa to predražilo raz toľko, čiže projektová dokumentácia by stála o 1500 až 3000 eur viac a samotná realizácia by bola nesmierne drahá, pretože kábel by bolo kvôli dynamickým účinkom železničnej dopravy uložiť do viacerých chráničiek, aby sa kábel nepoškodil a aby sa predišlo blúdivým prúdom a tak ďalej. Aj čas na spracovanie projektu by sa predĺžil, lebo treba rokovať so železnicou o jej podmienkach a čas na samotnú realizáciu preložky kábla by sa predĺžil minimálne o 1,5 až dva roky.

Diskusia

Starosta obce umožnil diskutovať priebežne ku každému bodu prejednávaneho programu. Michal Straka diskutoval ohľadne parkovania v Rojkove, parkujú autá na parkovisku pred stánkom a blokujú zákazníkov, navrhol aby sa urobilo niekde záchytné parkovisko treba dať značku za HZ -Zákaz vjazdu všetkých mot. vozidiel, využiť priestor v bývalej škole ale za poplatok. Starosta uviedol, že ak by urobil poplatnené parkovisko, tak sú tam

podmienky, každé parkovisko musí mať vlastnú kanalizáciu, lapače ropných látok, spevnenú plochu a pod. Vybudovanie riadneho parkoviska by stálo minimálne 30 000,- eur. Ochránari tiež môžu namietat, že budujeme infraštruktúru pre návštevníkov Zlej vody, kde je zakázané kúpať sa a výnimku zo zákazu kúpania sme dostali s podmienkou, že nebudeme budovať žiadnu infraštruktúru k tomuto prírodnému kúpalisku a parkovisko jednoznačne k prvkom infraštruktúry patrí. Netreba toto prírodné kúpalisko toľko propagovať v masmédiách, nelákať turistov za každú cenu a neprehľbovať tak problém s parkovaním. Treba si uvedomiť, že sa jedná o chránený prírodný výtvor, čiže niečo ako prírodnú pamiatku, ktorá nie jej určená na to, aby sa zničila masovým kúpaním, a keď sme už výnimku zo zákazu kúpania dostali, netreba ochráňarov za každú cenu provokovať. V minulosti sa na prístupové cesty dali zákalové značky, nedisciplinovaných motoristov, ktorí ich nerešpek-

tujú, treba nahlásiť polícii. Na riešenie parkovania pred predajným stánkom mliečnych výrobkov pri št. c. I, triedy č. 18 na žiadosť p. M. Gašpera, starosta navrhol umiestniť na parkovisko ku stánku - DZ Zákaz státi. Starosta informoval o umiestnení DZ Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel s dodatkovou tabuľou vjazd len s povolením Obecných lesov s.r.o. Stankovany, na stykovú križovatku miestnej cesty s účelovou lesnou cestou na Kúte, a to z toho dôvodu, že sa množia sťažnosti obyvateľov na nedisciplinovaných vodičov kamiónov, ktorí tam chodia neopatrne a tiež na to, že sa tam vozí stavebný odpad. Značka je umiestnená oficiálne so súhlasným stanoviskom Okresného dopravného inšpektorátu v Ružomberku, ak občania budú vidieť, že niekto bez povolenia vošiel motorovým vozidlom na túto lesnú cestu a porušuje úmyselne zákaz vjazdu, nech okamžite volajú políciu. Povolenie musí mať viditeľne umiestnené za čelným sklom!

text: redakcia SZ

Oznámenie o čase a mieste konania volieb do Národnej rady SR

Deň a čas konania volieb: 30.9.2023 od 7:00 – 22.00 hod.

Miesto: Zasadačka Obecného úradu, Stankovany 133

Poučenie:

1. Pred hlasovaním volič preukáže svoju totožnosť občianskym preukazom.
2. od členov komisie dostane volič hlasovacie lístky a prázdnu obálku, čo potvrdí vlastnoručným podpisom.
3. V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič jeden z hlasovacích lístkov bez ďalšej úpravy do obálky alebo na jednom z hlasovacích lístkov vyznačí odovzdanie prednostného hlasu zakrúžkovaním poradového čísla najviac u štyroch kandi-

dátov. Potom hlasovací lístok vloží volič do obálky a následne do volebnej schránky. Nepoužité hlasovacie lístky odloží volič do schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý, mu bude uložená pokuta 33 eur.

Zoznam vyžrebovaných čísiel kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2023 :

- 1 Pirátska strana – Slovensko
- 2 PRINCÍP
- 3 Progresívne Slovensko
- 4 SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA
- 5 OLANO A PRIATELIA: OBYČAJNÍ LUDIA (OLA-

- NO), NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI (NEKA), NOVA, SLOBODNÍ A ZODPOVEDNÍ, PAČIVALE ROMA, MAGYAR SZÍVEK a Kresťanská únia a ZA LUDÍ
- 6 Komunistická strana Slovenska
- 7 Maďarské fórum, Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia, Demokratická strana
- 8 Vlastenecký blok
- 9 Modrí, Most - Híd
- 10 SPRAVODLIVOSŤ
- 11 Slovenské Hnutie Obrody
- 12 Sloboda a Solidarita
- 13 SME RODINA
- 14 MySlovensko
- 15 Slovenská národná strana
- 16 SMER - sociálna demok-

- racia
- 17 HLAS - sociálna demokracia
- 18 SZÖVETSÉG - Magyarország. Nemzetiségek. Regiók. | ALIANCIA - Maďari. Národnosti. Regióny
- 19 SRDCE vlastenci a dôchodcovia - SLOVENSÁ NÁRODNÁ JEDNOTA
- 20 SDKÚ - DS - Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
- 21 Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko
- 22 Demokrati
- 23 Kresťanskodemokratické hnutie
- 24 KARMA
- 25 REPUBLIKA

Lístky na smeti opäť zmenia farbu

Určite ste si všetci všimli, že lístok na vývoz komunálneho odpadu tento rok zmenil farbu z červenej na zelenú. Táto zmena prebehla, aby sa zlepšila efektívnosť a transparentnosť zberu odpadu v našej obci. Mnoho

občanov bolo znepokojených touto zmenou, ale verte že to bolo potrebné.

Budúci rok opäť prejdeme na inú farbu žetónov na zber odpadu, takže odporúčame všetkým občanom, aby si nekupovali lístky do zásoby, ale pomíňali

ich ešte v tomto roku. Lístky už v budúcom roku nebudú platiť a nebude ich možné ani vymeniť za nové alebo vrátiť. Výška poplatku sa bude určite zvyšovať, ale v súčasnosti ešte nevieme na akú sumu. Výška poplatku bude predmetom rokovania Obecného zastupiteľstva pri schvaľovaní Všeobecne záväzného nariadenia obce Stankovany ohľadom výšky miestnych daní a poplatkov.

Zavedením nových lístkov na zber komunálneho odpadu

sa zefektívnil výber poplatkov za zvoz odpadu, a obec už nedopláca v takom veľkom rozsahu na jeho vývoz.

V prípade otázok ohľadom komunálneho odpadu sa neváhajte obrátiť na zamestnancov obecného úradu. Veríme, že táto zmena nám pomôže posunúť sa naďalej smerom k transparentnejšiemu zberu komunálneho odpadu v Stankovanoch. Ďakujeme za Vašu podporu a pochopenie v tejto veci.

text: Slávka Belková

Veriaci slávil sv. omšu pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie

Sedembolestnú Pannu Máriu vyhlásil v roku 1927 pápež Pius XI za hlavnú Patrónku Slovenska. Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorý je zároveň aj štátnym sviatkom si každoročne pripomínane 15. septembra.

Vo sviatok Sedembolestnej Panny Márie sa pravidelne koná sv. omša aj pri kaplnke v Stankovanoch, ktorú postavili na pamiatku cholerovej epidémie a zasvätili práve Sedembolestnej Panne Márii. Príjemne slnečné počasie umožnilo veriacim z farnosti sláviť sv. omšu vonku pri kaplnke aj tento rok. Celebrantom bol kňaz Štefan

Piták, ktorý pôsobí ako správca farnosti v Stankovanoch.

Obyvatelia obce Stankovany, ktorí prežili vyčíňanie cholery v roku 1831 dali z vďaky postaviť malú kaplnku za dedinou (vtedy to bolo za dedinou, dnes je už v zastavanej časti obce). Poskladali sa po šesť grajciarov na každého obyvateľa a v roku 1832 postavili z týchto prostriedkov kaplnku a zasvätili ju Sedembolestnej Panne Márii. V roku 2021 obnovili nátery na vakovke, vymenili poškodené šindle, vybetónovali polkruh pred kaplnkou, opravili oplietenie a múrik, a opravili sa aj dvere, na ktorých pribudla histori-

zujúca kľučka a oválne okienko prekryté kovanou mrežou. Pred brámkou pribudol tiež banner, ktorý nás informuje o dôvodoch postavenia kaplnky. Na pamäť tejto udalosti, sa

každoročne 15. septembra pred kaplnkou slúži svätá omša - na sviatok Sedembolestnej Panny Márie.

text: redakcia SZ

Krstinové zvyky na javisku

Folklorná skupina Podšíp scénicky spracovala piesne a obyčaje sprevádzané hostinu krstín. Tak ako prebiehala pred niekoľkými deňmi rokmi.

Tradičné krstiny predstavili folkloristi zo Stankovian niekoľko krát. Nielen na domácej pôde, ale i na letných festivaloch. Najskôr to bolo 1. júla Kalamenoch, kde sa konali Obecné slávnosti spojené s odpustom. Druhý krát sme krsti-

nové zvyky odohrali v krásnom prostredí Múzea liptovskej dediny v Pribyline 20. augusta na Včelárskej nedeli.

Účinkovanie našej skupiny sa často objavuje aj na svadbách, a to nielen počas letného obdobia. Poľnočné čepčenie a svadobné piesne z našej obce sprevádzajú mnohé nevesty počas

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Život v modlitbách

V minulosti žili medzi nami ľudia, ktorí celý svoj život zasvätili Pánu Bohu, utiahli sa za múry kláštorov a tu sa v tichu modlili a meditovali. Boli to mnísi a mníšky. Niekoľko ich pochádzalo aj zo Stankovian.

Agneša Belková (7.7.1932-5.9.2011) bola mníškou v Raslaviciach (okr. Bardejov) a pri vysviacke dostala meno Balzamína. Umrela vo Vrícku, kde je pochovaná. Tu majú hroby ďalšie dve mníšky pochádzajúce zo Stankovian, Mária Augustína Hadačová (1955-2020) a Antónia Lukrécia Straková (1925-1997). Všetky tri majú na hrobch iba mená, ktoré dostali pri vysviacke, s rodným priezviskom. Rodičia Agneši boli Matej Belko (2.7.1904-4.6.1989) a Helena, rod. Babalová, (15.5.1899-18.9.1968), obidvaja zo Stankovian, a súrodenci František, Alojz, Ľudovít a Milan.

Marta Buliaková bola sestra Rustika a slúžila na zámku Štemplevec na Morave. Tam je pochovaná. Zámok je v obci Štemplevec, časti obce Holasovice (okr. Opava). Slúžil ako sirotinec a starobinec, škola šitia a letná dievčenská zotavovňa. Viedli ich školské sestry de Notre Dame. Jej rodičia boli Ján Buliak a Katarína, rod. Straková, obidvaja zo Stankovian, a súrodenci Martin, Johana, Karol, Anton, Silvester a Oľga.

Mária Hadačová (12.3.1955-10.12.2020) bola sestra Augustína. Nezistil som, kde slúžila, ale pochovaná je vo Vrícku pri hrobe Antónie Lukrécie Strakovej (1925-1997). Na rozdiel od Balzamíny a Lukrécie, Augustína má normálny hrob. (Myslím, že sestry pochované na tomto cintoríne, boli spolopené a do malých náhrobkov s menami sú uložené urny.) Rodičia Má-

rie boli Cyril Hadač (4.7.1914-7.7.1992) a Filoména, rod. Poljaková, (1920-1986), obidvaja zo Stankovian, a súrodenci Ján, Anna, Benedikt, Jozef, Alojz, Viktor a dvojčatá Cyril a Metod.

Antónia Straková (1.10.1925 - 25.11.1997) bola sestrou Lukrécie a patrila do Kongregácie Božského Vykupiteľa. Keď som sa dozvedel, že je pochovaná vo Vrícku pri kláštore, bol som pozrieť jej hrob. Vtedy som sa rozprával s mladou sestrou, ktorá sa o Antóniu starala, keď už bola vážne chorá, a dopatrovala ju. Jej rodičia boli Cyril Straka Vajdík (7.8.1901-1976) a Mária, rod. Mišíková, (12.9.1901-8.9.1942), obidvaja zo Stankovian, a vlastní bratia Stanislav, Gabriel a Hieroným. Cyril sa d r u h ý k r á t oženil s Máriou Štúrovou (1912-1989) z Rojkova a mali Máriu a Moniku, A n t ó n i e n e v l a s t n é sestry.

Keď mala sestra Antónia Lukrécia okolo 30 rokov vážne ochorela. Nasledujúce riadky o jej zázračnom uzdravení napísala sestra Bonavíta v roku 1962:

V roku 1951 po sústredení menovaná sestra odišla pracovať do továrne v Čechách s ostatnými sestrami. Po nejakej dobe ochorela na TBC (Caverna). Veľmi dôverovala príhovoru Matky Alfonzy Márie a modlila sa, aby sa prihovárala za ňu v nebi. Odišla sa liečiť

do Tatier. Po prepustení bola kvôli režimu v ťažkej situácii. Nemohla sa vrátiť do továrne. Prišla k sestram do Jasova, kde sa ďalej liečila a chodila na pravidelné lekárske kontroly. Operácia pľúc však bola nevyhnutná. Sestra Lukrécia vtedy zintenzívnila svoje modlitby, modlila sa deviatniky a prosila o milosť uzdravenia. Pri nasledujúcej kontrole v pľúcnej ambulancii v Moldave nad Bodvou jej ošetrujúci lekár Dr. Müller po dôkladných vyšetreniach oznámil: pľúca sú čisté, operácia nie je potrebná. Sestra Lukrécia bola presvedčená, že ide o zázračné uzdravenie.

Vzápätí prosila ošetrujúceho lekára o potvrdenie, že sa nevysvetliteľným spôsobom jej predošlá diagnóza nepotvrdila. Lekár uznal uzdravenie, ale sa bál vtedajšieho režimu a písomne to nedosvedčil. Keďže kvôli TBC pľúc už poberala invalidný dôchodok, nastala zvláštna situácia. Ošetrujúci lekár ju ešte stále predvolával na vyšetrenia, musel však potvrdiť, že sa uzdravila, čím stratila nárok na invalidný dôchodok.

Nastúpila ako zdravotná sestra do Domova dôchodcov v Pilníkovke na Morave. Recidíva TBC pľúc sa až do jej smrti už neopakovala. Do konca svojho života s vďakou spomínala na príhovor M.A.M. Zomrela v roku 1997 vo Vrícku.

Toľko článok sestry Bonavíty o zázračnom uzdravení sestry Antónie Lukrécie Strakovej.

Keďže vo Vrícku odpočívajú tri sestry zo Stankovian, zaslúži si pár slov. Je ukryté v horách Lúčanskej Malej Fatry, z turčianskej strany pod Fačkovským sedlom, ďaleko od rušného života. Kláštor tvorí niekoľko dvojpodlažných traktov vzájomne spojených do jedného celku, s veľmi pekne upraveným okolím. V blízkosti je kostol sv. Bartolomeja, vedľa ktorého je v miernom svahu spomínaný cintorín. V kláštore je Komunita Milosrdných sestier sv. Vincenta - Satmárky a Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa, ktorá pochádza zo založenia matkou Alfonzou vo Francúzsku v 19. st. Poslaním Satmárky je starostlivosť o staršie a choré spolusestry. Mladšie sestry zabezpečujú chod Charitného domova, slúžia ako zdravotné sestry, kuchárky, servírky práčky, krajčírky. Sestry Vykupiteľky pracujú v nemocniciach, v rôznych sociálnych zariadeniach, vyučujú náboženstvo a opatrujú choré a staršie spolusestry.

Pre úplnosť uvediem, že zo Stankovian pochádzal aj jeden františkánsky mních. Volal sa Jakub Buliak a slúžil v Báci (okr. Dunajská Streda), kde je aj pochovaný. Jeho rodičia boli Ján Buliak a Mária, rod. Čiešková, z Rojkova, a súrodenci Mária, Katarína, Cyril, Metod, Peter, Antónia a Matúš.

Súťaž vo varení kotlíkového gulášu

V tomto roku sa súťaž vo varení kotlíkového gulášu organizovala pod vedením Dobrovoľného hasičského zboru Stankovany v sobotu 29.07.2023.

V poradí 16. ročníka súťaže vo varení kotlíkového gulášu sa zúčastnilo celkovo 13 súťažných družstiev – Ľubochňanský kotlík, Stred – Východ, Raiffeisen banka, Turistický klub Šíp, Poľovnícke združenie Stankovany, Špekulanti, Folklórna skupina Podšíp, Samkovci, Žaškovské trio u Pagiho, DHZ Stankovany, Kotviči, Kancelárske krysy z Ružomberka a Bartoška.

Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou obce Stankovany a ďalších sponzorov, ktorým by sa chceli organizátori tohto podujatia aj takýmto spôsobom poďakovať, že sú ochotní podporiť podujatie, ktoré rastie na popularite o čom svedčí stále sa zvyšujúci počet súťažných družstiev nie-

len z našej obce Stankovany.

Po začatí súťaže vo varení kotlíkového gulášu, keď začal pod kotlíkom horieť oheň, topiť sa masť a smažiť cibuľka, každý vedúci svojho družstva predstavil súťažné družstvo a pred obedom sa každé súťažné družstvo predstavilo svojim súťažným pokrikom. Počas varenia kotlíkového gulášu si organizátori pripravili pre členov súťažných družstiev zábavné súťaže, ktorých účelom bolo hlavne vyčariť úsmev na tvárach všetkých prítomných. Prvá súťaž spočívala v pití piva z plastového pohára, ktorý bol zavesený na postroji a pomocou šnúrok, správnymi pohybmi mal súťažiaci z každého súťažného družstva nasmerovať pohár piva do svojich úst, tak aby nedošlo k vyliatiu piva a podľa možnosti čo najväčší obsah tohto nápoja sa dostal do úst súťažiaceho. Druhá súťaž spočívala v jedení špagiet s kečupom z taniera bez príboru iba pomocou úst a jazyka.

Okolo 14:30 hod sa pristúpilo k vyhodnoteniu súťaže vo varení kotlíkového gulášu. Z dôvodu objektívnosti bolo vytvorená 5 členná hodnotiacia komisia pozostávajúca z návštevníkov tohto podujatia, ktorý sa dobrovoľne prihlásili za člena hodnotiacej komisie a zároveň nešlo o členov žiadneho súťažného družstva. Podľa farby, chute, vône, ingrediencií

a celkového gurmánskeho zážitku hodnotiacia komisia určila nasledovné poradie:

1. miesto Dobrovoľný hasičský zbor Stankovany.
2. miesto Poľovnícke združenie Stankovany.
3. miesto Kotviči (Ľubochňa).

Od 14:00 hod do 18:00 hod bola pre všetky deti pripravená nafukovacia prekážková drá-

ihrska FK Sokol Stankovany zaplnil priateľmi a rodinnými príslušníkmi členov súťažných družstiev a ostatných návštevníkov, ktorí si mohli zakúpiť kotlíkový guláš od organizátorov podujatia. Od 14:00 hod do 17:00 hod. spríjemnila atmosféru tohto podujatia ľudová folklórna skupina GALABANDA, ku koncu jej vystúpenia sa pred pódium vytvoril veľký

ha - Labková patrola a zároveň organizátori pripravili pre všetky deti maľovanie na tvár, predávala sa cukrová vata a tiež nafukovacie balóny s rôznymi detskými postavčkami.

Zároveň pre všetkých prítomných boli pripravené súťaže, pre mužov to bola súťaž v prevracaní pneumatiky z traktora a pre ženy súťaž v behu v zásahovom obleku a zásahovej obuvi.

Po skončení súťaže vo varení kotlíkového gulášu sa areál

polkruh z prítomných návštevníkov, ktorí si spoločne zaspievali ľudové pesničky.

Po skončení súťaže deti a dospelých členovia DHZ Stankovany pripravili pre všetky deti zlatý klinec programu a to hasičskú penu, ktorá prilákala na ihrisko všetky prítomné deti, ktoré sa po namočení do tejto peny mohli umyť vo vodnej clone.

text: Peter Malcho

Jánska vatra horela aj tento rok

Dobrovoľnému hasičskému zboru Stankovany sa opäť po roku podarilo postaviť Jánsku vatru na tradičnom mieste v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany. Tanečná zábava spojená s pálením Jánskej vetry sa uskutočnila v sobotu 24. júna 2023 a k zapáleniu sa pristúpilo po zotmení o 22:00 hod.

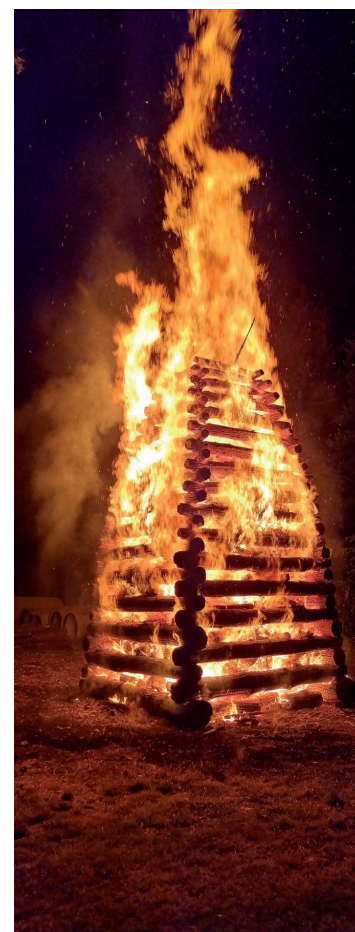
Pálenie Jánskej vetry sa v našej obci stalo už tradíciou a každým rokom pribúda stále viac a viac návštevníkov tohto podujatia nie len z radov našich spoluobčanov, ktorí prichádzajú do areálu ihriska FK SOKOL Stankovany zažiť magické čaro svätójánskej vetry. Príjemné letné počasie, ožarujúce svetlo Jánskej vetry, praskot horenia vysušeného dreva a početné skupiny ľudí vytvárali príjemnú atmosféru tohto podujatia.

Od roku 2011, kedy sme po prvý krát postavili Jánsku vatru v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany sa tohto podujatia zúčastňuje každým rokom stále viac ľudí a dovoľme si povedať, že týmto spoločenským podujatím otvárame kultúrne leto v Stankovanoch.

Krátko po 22:00 sa členovia DHZ Stankovany zoradili pri bufete a pri ožarujúcom svetle horiacich faklí postupovali smerom k vatre, kde bola jedna fakľa odovzdaná starostovi obce, ktorý zahájil slávnostné zapálenie Jánskej vetry. Členovia DHZ Stankovany, ktorí sa podieľali na stavaní vetry si uctili toto spoločenské podujatie hymnou Slovenskej republiky, po ktorej si všetci prítomní spoločne zaspievali ďalšie ľudové pesničky – Na kráľovej holi, Tam pod Tatrami, Čo ste hasiči. Po zapálení nasledovala

tanečná zábava pri ožarujúcom svetle Jánskej vetry až do skorých ranných hodín. Skutočne nás teší, že toto podujatie si každým rokom získava viac a viac návštevníkov, dokonca aj z radov starších ľudí, ktorí si aj takýmto spôsobom pripomínajú mladé časy. V závere ďakujem všetkým členom DHZ Stankovany, ktorí sa podieľali na stavbe Jánskej vetry, obchodnej spoločnosti Obec Lesy Stankovany s.r.o. a predsedovi Urbáru – pozemkového spoločenstva Stankovany za poskytnutie dreva na postavenie Jánskej vetry a občanom bývajúcim v okolí ihriska za strpenie hlučného prostredia ako aj všetkým zúčastneným, ktorí svojou prítomnosťou podporili činnosť nášho zboru.

text: Peter Malcho

Letné kino opäť prilákalo mnoho divákov

Aj v tomto roku sme Anadviazali na úspešné premietanie filmov v areáli futbalového ihriska v predchádzajúcich rokoch. Obec využila ponuku MAS Dolný Liptov na zapožičanie technického vybavenie potrebného na premietanie.

Každá obec, ktorá prejaví záujem o letné kino mohla využiť dva termíny počas leta.

Nám pripadli termíny 21.7 a 2.9, a keďže sa zajednávali už na začiatku júla, mohli sme len dúfať v dobré načasovanie počasie.

Tento rok sme sa rozhodli pre novinky z roku 2022 a v júli sme ponúkli titul JURSKÝ SVET: Nadvláda. Film pokračuje v rozprávaní o oživených jurských tvoroch, ktorí sa začali kontrolovať aj nekontrolo-

vane rozmnožovať, v dôsledku čoho sme si museli zvyknúť na ich prítomnosť v našom ekosystéme. Titul prilákal mnohých, mladých aj starších, ba aj deti. Počasie nám prišlo, bolo príjemne teplo a tak sme si vychutnali prvé tohtoročné letné kino pod hviezdnu oblohou. Druhé a zároveň posledné premietanie pripadlo na 2.9 a uviedli sme príbeh MIMONI 2: Zloduch prichádza, kde sa stretávame so známymi žltými postavičkami Kevinom, Stuartom, Bobom a nováčikom Ottom a samozrejme Gruom, ako hlavným majstrom zločinu. Tento film si nemohli nechať ujsť deti z obce spolu s rodičmi. Počasie už nebolo úplne letné, ale stále príjemné.

K dobrej atmosfére premietania pod holým nebom samozrejme patrí atmosféra letnej noci, príjemné, neformálne po-

sedenie s priateľmi a známymi a v neposlednom rade ponuka otvoreného šenku s občerstvením. Návštevníci kina si mohli priniesť vlastné karimatky, sedáčky, deky, proste všetko čo im spríjemní zážitok z premietania. Letné kino je pre návštevníkov bezplatné a sme veľmi radi, že si nachádza stále nových priaznivcov.

Obec má záujem o vlastné technické zariadenie, ktoré by umožnilo realizovať premietanie kedykoľvek, nákup zariadenia je však finančne náročný. Pokúšali sme sa s takýmto projektom uspieť vo viacerých výzvach na dotácie, bohužiaľ zatiaľ bezúspešne.

Veríme že v budúcom roku sa nám opäť podarí priniesť do obce letné kino, a budeme sa opäť tešiť na Vašu návštevu.

text: Slávka Belková

Vedeli ste o Stankovanoch, že ...

...deti z našej obce kedysi chodili do školy až do Komjatnej? Okrem žiakov zo Stankovian túto školu navštevovali aj deti z Hubovej i Švošova. Dochádzka však bola veľmi slabá.

Nový školský rok je v plnom prúde. Pripomeňme si ako kedysi fungovala škola a čo všetko mal na starosti dedinský učiteľ.

Písomné zmienky dokazujú, že škola na území našej obce bola vybudovaná až v roku 1804. Bola to dvojtriedna tri-

viálna škola. Žiaci sa teda učili len čítať, písať, počítať a medzi vyučované predmety patrilo aj náboženstvo. Do obce prišiel učiteľ, Ján Kubáni, ktorý s richtárom uzavrel kontrakt. V Stankovanoch učil dlhých 40 rokov. Obec nedisponovala priestormi vhodnými na školu ani na byt učiteľa, preto sa tieto budovy museli prenajať. Richtár spolu so zástupcami likavského hradného panstva uzavreli dohodu o vybudovaní školy i bytu pre učiteľa. V časoch minulých bola dochádzka žiakov veľmi nízka. Deti boli pracovnou silou v domácnosti i na hospodárstve. Žiaci tak

školu navštevovali najmä v zimných mesiacoch, keď bolo roboty okolo gazdovstva menej. Učiteľ, ktorý pôsobil na dedinských školách mal viacero funkcií. Tak to bolo aj v Stankovanoch. Okrem vyučovania mal v kompetencii aj hranie a predspevovanie v kostole, v prípade neprítomnosti kostolníka pomáhal kňazovi. V roku 1804 dostával plat 40 zlatých, učiteľ dostával aj palivové drevo, pšenicu, jačmeň, ovos či dokonca zemiaky. Choval dve kravy na obecných pozemkoch a od občanov dostával slamu na ich prezimovanie.

Počet žiakov sa zvyšoval a tak

sa v roku 1910 na dolnom konci obce postavila nová väčšia škola (dnešná bývala materská škola). V roku 1914 sa postavila škola aj v Rojkove. Mala dve izby, kuchyňu (byt pre učiteľa), učebňu a dva vchody s dvoma predsieňami. Do prevádzky bola odovzdaná tesne pred prvou svetovou vojnou a preto bolo náročné v týchto pohutých časoch prilákať do nej vhodného učiteľa. Deti tak naďalej navštevovali školu v Stankovanoch. Keď do vojny naruchoval aj stankovský učiteľ, žiaci dochádzali až do Ľubochne.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Aktívne leto matičiarov

Našu činnosť sme v letnom období začali Stretnutím na Vyšnokubínskych skalkách pri slovenskom kríži ekumenickej jednoty na sviatok Cyrila a Metoda pri príležitosti 160.-výročia založenia Matice slovenskej a Cyrilometodského dňa.

Tu v lone krásnej prírody sme zaspievali hymnické a naše liptovské ľudové piesne, spolu s FS z Dolného Kubína. Bolo to aj Stretnutie milovníkov slovenského národa z Oravy a Liptova. V tomto mesiaci sme sa zúčastnili na pozvanie OZ Vlkolínec pekného podujatia, ktoré malo názov: Fujara

znie Vlkolíncom. Toto podujatie sa konalo pri príležitosti 30. Výročia zapísania Vlkolínca do UNESCO. Vystupovalo tu

veľa folklórnych súborov a bola sme medzi nimi aj naša hudobno-spevácka skupina. Zaspievali sme sériu ľudových a hymnických piesní.

O týždeň 5. augusta sme boli na Maticích slávnostiach v Martine, tu vystupovali folklórne súbory z celého Slovenska. 1. septembra sa už tradične zúčastňujeme nádhernej akcie DEŇ KROJA,

kde propagujeme naše stankovské kroje. Na námestí v Banskej Bystrici sa to len tak hemžilo rôznymi krojmi, pano-

vala tu krásna atmosféra, ľudia krojovanci spievali, tancovali a tešili sa z tohto prekrásneho dňa.

Na druhý deň v sobotu sme boli spievať pred kostolom mladomanželom Gallovcom, naše tradičné svadobné piesne, podľa našich svadobných tradícií.

13. septembra sme sa zúčastnili nesúťažnej prehliadky ľudových súborov RUŽOMBERSKÁ LÝRA SENIOROV v Obci Lisková.

Najbližšie dňa 7. októbra nás čaká naša veľmi obľúbená akcia STRETNUTIE HARMONIKÁROV.

text: Ľudmila Malchová

BEH ŠÍPSKOU FATROU

DÁTUM 14.10.2023 (SOBOTA)
MIESTO STANKOVANY, AREÁL FUTBALOVÉHO IHRISKA
ŠTART HLAVNÉ KATEGÓRIE 11:00
 DETSKÉ KATEGÓRIE 10:00

DĹŽKA HLAVNEJ TRATE: 11,3 KM
PREVÝŠENIE: 500M

BEŽÍ SA V HORSKOM JESENOM PROSTREDÍ SO ŠTARTOM AJ CIEĽOM V OBCI STANKOVANY.

PRETEKY SÚ FINÁLE LOKÁLNEJ MINISÚŤAŽE BEŽECKÁ 4KA OKOLO HAVRANA S VYHODNOTENÍM CELEJ SÉRIE.

REGISTRÁCIA NA MIESTE V DEŇ PRETEKU 8:30-10:00 ALEBO ONLINE DO 10.10.2023
 NA: WWW.STANKOVANY.EU/BEH/

ŠTARTOVNÉ:
 PLATIA LEN ŠTARTUJÚCI V HLAVNÝCH KATEGÓRIÁCH.
 DETSKÉ KATEGÓRIE ŠTARTOVNÉ NEPLATIA.
 PRI REGISTRÁCIÍ VOPRED: 10,- €
 NA MIESTE: 12,- €

ORGANIZÁTOR: TURISTICKÝ KLUB ŠÍP A OBEČ STANKOVANY
 HLAVNÝ ROZHODCA: ANDREJ HUBINÁK
 INFORMÁCIE:
 MICHAL BELKO TEL: 0918 501 690, E-MAIL: BELKOMICHAL@GMAIL.COM
 MARIÁN GAŠPER, TEL: 0907 087 352, E-MAIL: DANIELA.GASPEROVA@GMAIL.COM
 PAVOL SALAJ, TEL: 0917 205 750, E-MAIL: PAVOLSALAJ@GMAIL.COM

FB: BEH ŠÍPSKOU FATROU

CVIČENIE V STANKOVANOCH

NA OBEČNOM ÚRADE, 2.POSCHODIE
 PRIDAJ SA K NÁM !!! PRVÁ HODINA ZDARMA

NEDEĽA 18:00 JÓGA

UTOROK 18:00

CVIČENIE S POSILOVANÍM
 V RYTME HUDBY

ŠTVRTOK 9:00

CVIČENIE PRE MAMINY S DEŤMI
 MAMINKY CVIČIA, DEŤIČKY SA HRAJÚ

BUDEŠ POTREBOVAŤ :
 VODU, PREZUVKY (PONOŽKY)

FESTIVAL NEPROFESIONÁLNEHO DIVADLA V LIPTOVE

LIPTOV DIV

6. október 2023 / piatok

18:00 Kultúrny dom v Závažnej Porube
 Ochotnícke divadlo Jakuba Grajchmána z Hýb
 Miro Gavran **VŠETKO O ŽENÁCH** / 80'
 réžia Jana Puklušová
 20:00 diskusné fórum ochotníkov s lektorom

7. október 2023 / sobota

18:00 Kultúrny dom v Liptovskom Jáne
 Divadlo I*ACTOR z Palúdzke
PODPRSENKY, PIVO, PLIENKY / 70'
 autor a réžia Michal Tomáš

20:00 ResArt / divadelné štúdio / Podhora 18, Ružomberok
 ResArt / divadelné štúdio z Ružomberka
 Z. Ferenczová - A. Medowitz **CandyCrush.sk** / 70'
 réžia Marianna Stančíková
 20:00 vzdelávací seminár a diskusné fórum ochotníkov s lektorom

8. október 2023 / nedeľa

15:00 Kultúrny dom v Stankovanoch
 Divadelný súbor zo Žiaru
 Bertold Brecht **MALOMEŠŤIAKOVA SVADBA** / 60'
 réžia Eva Štočíková
 16:30 vzdelávací seminár a diskusné fórum ochotníkov s lektorom

6. - 8. október 2023

Projekt z verejných zdrojov podporil
 Fond na podporu umenia, spolufinancované
 Žilinským samosprávnym krajom.

DFSk Mrvenička Stankovany

Prijíma
 nových členov
 od štyroch rokov
 do detskej
 folklórnej skupiny

Nácviky prebiehajú v pondelky
 menšie deti (4-6 rokov) od 17.00-17.45
 staršie deti (od 7 rokov) od 17.45-18.45
 v priestoroch prístavby OcÚ
 v Stankovanoch